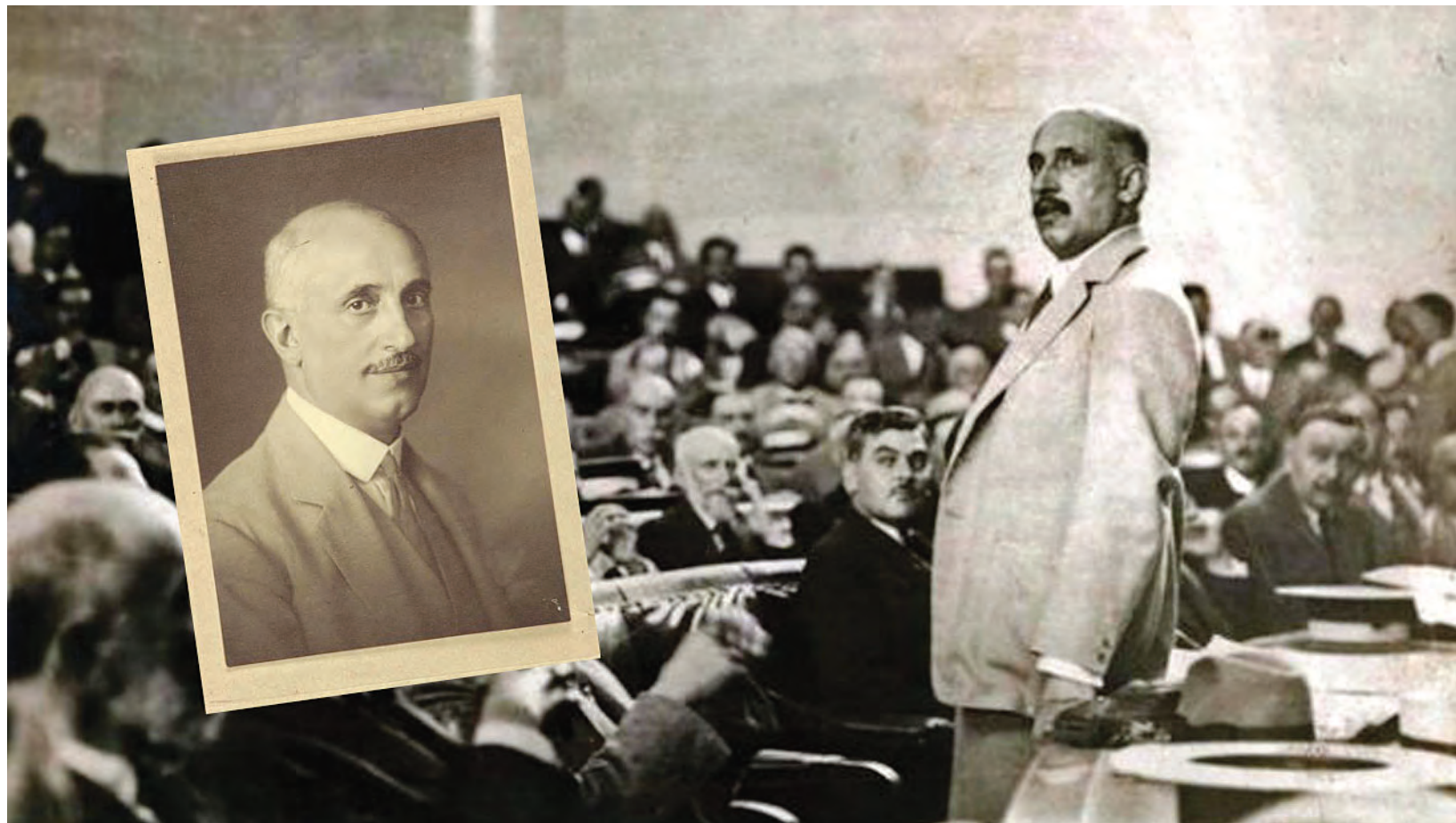

Ο τελευταίος γεωργός

Το τελευταίο βιβλίο της τριλογίας ιστορικών μυθιστορημάτων της καταξιωμένης συγγραφέως Γιώτας Κριλή αποκλειστικά στον Κόσμο

Γιώτα Κριλή

Ο Αλέξανδρος Παπαναστασίου (1876 - 1936) ήταν πολιτικός επιστήμονας, κοινωνιολόγος και ηγέτης του δημοκρατικού φιλελεύθερου χώρου, υπουργός σε πολλές κυβερνήσεις και δύο φορές πρωθυπουργός (1924 και 1932), ο ιδρυτής του πολιτεύματος της Αβασίλευτης Δημοκρατίας στην Ελλάδα τον Μάρτιο του 1924.

Ο Αλέξανδρος Παπαναστασίου μίλησε στα μεγάλα εκλογικά κέντρα για τα δημοκρατικά ιδεώδη και για μεταρρυθμίσεις που θα εξασφάλιζαν τη ριζική εξυγίανση του κρατικού μηχανισμού. Για το δικαίωμα του αγρότη να αποκτήσει συνεταιρισμούς, για την ίδρυση Αγροτικής Τράπεζας, την ίδρυση Αγροτικού Κόμματος, για γεωργικές σχολές, για την εκπαίδευση και καταπολέμηση της αγραμματοσύνης και πολλά άλλα.

Μέρος 40ο

Εκείνο το βράδυ ο Ηρακλής προσπάθησε να πείσει τη Μαρία και το Σωκράτη να αναβάλουν την ιδέα για το ταξίδι τους στο Απδονοχώρι για του χρόνου.

- Του χρόνου! Του χρόνου! Του χρόνου! Έχουν περάσει τόσα χρόνια και αυτό μας λέτε. Και του χρόνου θα λέτε: «Τώρα, Μαρία, πηγαίνεις στη Γαλλική Σχολή. Τώρα, Σωκράτη, πηγαίνεις στο γυμνάσιο, δεν μπορείτε ν' αφήσετε τα μαθήματά σας να πάτε βόλτες». Όμως εγώ αν δεν πάω φέτος στο χωριό, δεν θα πάω στη Σχολή, ξέσπασε η Μαρία, και ο Σωκράτης δήλωσε το ίδιο.

Ο Ηρακλής κουνούσε το κεφάλι μειδιώντας. «Αμάν! Μια αντάρτισσα», είπε μέσα του.

- Δηλαδή, Μαρία, μας κάνεις εκβιασμούς;
- Μάλιστα. Τι θα κάνετε;
- Θα δούμε. Δεν είναι και τόσο εύκολο. Πρέπει να πάρω άδεια από τη δουλειά μου.

Σε εκείνη την περιοδεία στην Αρκαδία, η Νικολέτα βρισκόταν για πρώτη φορά σε δημόσιους χώρους περιτριγυρισμένη από άνδρες που της συμπεριφέρονταν με αβρότητα. Μερικοί όμως, την κάρφωναν με το φιλήδονο βλέμμα τους και την έκαναν να αισθάνεται άβολα. Ο Στέλιος πάντα δίπλα της: «Να σας συστήσω τη σύζυγό μου». Την χαιρετούσαν με το «Καλωσορίσατε, κυρία Ελεφάντη», «Καλωσορίσατε, κυρα-δασκάλα» και έσκυβαν

να της φιλήσουν το γαντιφορεμένο χέρι της. Είχε ομορφύνει πιο πολύ απ' όταν παντρεύτηκε. Το λυγρό της σώμα είχε μετώσει και το πρόσωπό της αντανάκλουσε περηφάνια και αυτοπεποίθηση. Ο Αλέξανδρος Παπαναστασίου μίλησε στα μεγάλα εκλογικά κέντρα για τα δημοκρατικά ιδεώδη και για μεταρρυθμίσεις που θα εξασφάλιζαν τη ριζική εξυγίανση του κρατικού μηχανισμού. Για το δικαίωμα του αγρότη να αποκτήσει συνεταιρισμούς, για την ίδρυση Αγροτικής Τράπεζας, την ίδρυση Αγροτικού Κόμματος, για γεωργικές σχολές, για την εκπαίδευση και καταπολέμηση της αγραμματοσύνης και πολλά άλλα. Οι ψηφοφόροι ενθουσιασμένοι ζητούσαν εξηγήσεις και πολλές φορές αποτεινόταν στον Στέλιο. «Εξήγησέ μας, κυρ-δάσκαλε».

Στο τέλος της περιοδείας, ο Στέλιος πήρε άδεια για λίγες μέρες για να επισκεφτούν γονείς και συγγενείς. Στο Λεβίδι, η μάνα του ψαχούλεψε την κοιλιά της Νικολέτας. «Με το συμπάθιο, νύφη μ', δεν έπιασες παιδί;» ρώτησε ανήσυχη. Η Νικολέτα ντράπηκε, κοκκίνισε και είπε ξέψυχα. «Δεν θέλει ο Στέλιος». Και ο Στέλιος καλέστηκε σε απολογία. «Μη στενοχωριέσαι, μάνα, είμαστε νέοι. Θα 'ρθουν και τα παιδιά. «Αμ 'γω έκανα το πρώτο στα δεκάξι μου». «Ε, εσύ δεν ήσουν μοδίστρα. Μόνο παιδιά μπορούσες να κάνεις», της είπε ο πεθερός ο Αρτέμης και χαμογέλασε η Νικολέτα.

Στο Απδονοχώρι τους έκαναν θερμή υποδοχή. Ο δάσκαλος ο Στέλιος είχε αφήσει εποχή στο χωριό. Τη Νικολέτα δεν την

γνώρισαν ακόμη και οι δικοί της. Ετούτη η όμορφη καλοντυμένη γυναίκα με το καπέλο δεν θύμιζε τίποτα από εκείνη την παιδούλα που ήξεραν. Την πρώτη μέρα επισκέφτηκαν τις αδερφές της. Της έκαναν και κείνες την ίδια ερώτηση, που της είχε κάνει η πεθερά, καθώς νάντευαν τα μωρά τους. «Ε, κάνετε σεις και για μένα», τους είπε ενοχλημένη. Ο Μαστροπάν ήταν κατασυγκινημένος. Χαιρόταν ιδιαίτερα που ο κουμπάρος του είχε γίνει και μπατζανάκης του. Ο βαφτιστικός του ο Στέλιος έκανε στράτες και έλεγε λογάκια. Του είχαν φέρει καλούδια· μια αλλαξιάρουχα, παπούτσια και ζαχαράτα. Επέμεναν να τους φιλοξενήσουν και τους παραχώρησαν την κρεβατοκάμαρά τους. Την επόμενη μέρα κατέφτασε και ο Ηρακλής με τα παιδιά και την Ερμιόνη. Στο παραπέντε πρόφτασαν το τέλος του αλώνισματος που ήταν πρωτόγνωρο για το Σωκράτη και τη Μαρία. Ο αδερφός του ο Γιώργης, ο πρόεδρος του χωριού, αλώνιζε τη βρόμη. Μπήκαν και κείνα στο αλώνι και έκαναν κάνα δυο κύκλους σαλαγώντας τα ζα μαζί με τον Αριστείδη και το Νικάτα. «Ελα! Έλα! Όπα! Όπα! Σκονίστηκαν, ιδρώσαν, κοκκίνισαν και βγήκαν έξω απογοητευμένα. Ξεκουράστηκαν και μετά έτρεξαν μαζί με τη Στέλλα να δουν τις προβατίνες τους, τη Μαυρομάτα και τη Λάγια. Χάρηκαν που έδειξαν να τα θυμούνται σαν τις φίλευαν ψωμί και που ο Καψάλης ο σκύλος τούς κουνούσε την ουρά και τα άφησε να τον χαϊδέψουν.

Η συνέχεια την άλλη Παρασκευή